

20. Odpoveď podpredsedu vlády a ministra životného prostredia Slovenskej republiky Tomáša Tarabu na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Michala Saba podanú 31. júla 2025 vo veci novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Tomáš Taraba

podpredseda vlády a minister životného prostredia
Slovenskej republiky

KANCELÁRIA NR SR PODATEĽŇA	
Došlo: 22-08-2025	
Číslo zápisu: 17153	Číslo spisu: 44-005-0096/2025-274
Listy: 3	Prílohy: 1
Vybavuje:	

Bratislava 21. august 2025
Č. zápisu: 46258/2025
(KNR-ODOS-0096/2025-189)

Vážený pán poslanec,

v nadväznosti na Vašu interpeláciu, ktorá bola podaná v zmysle Článku 80 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 129 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky vo veci riešenia problémov vo veci novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie uvádzam nasledovné:

1. V súvislosti s novelou zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ste povedali: „My nepotrebujeme žiadne obnoviteľné zdroje“. Vláda, ktorej ste podpredsedom, na jeseň 2023 v Programovom vyhlásení vlády jednoznačne deklarovala, že „budúcnosť rozvoja energetickej politiky Slovenska vidí v podpore a rozvoji súčasného energetického mixu postavenom na jadrovom zdroji a obnoviteľných zdrojoch“. Čo konkrétne sa za dva roky zmenilo vo vzťahu k OZE?

Dovoľujeme si uviesť, že energetický mix Slovenskej republiky je vybudovaný so zameraním na stabilitu elektrickej siete a už aktuálne okrem jadrovej energie obsahuje obnoviteľné zdroje energie (ďalej len „OZE“) v podobe vodných elektrární. Podpora OZE má byť v prvom rade založená na racionálnom vyhodnotení stávajúcej situácie v rámci energetického mixu. Podpora a rozvoj OZE neznamena len výlučné zameranie sa na veternú a fotovoltaičku ale môže zahŕňať aj vodnú energiu. V tejto súvislosti poukazujeme aj na projekty prečerpávacích vodných elektrární, ktoré slúžia okrem samotnej výroby elektrickej energie aj ako stabilizačný prvok v rámci elektrickej sústavy.

2. Predmetná novela zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sťažuje povoľovanie veterných a solárnych parkov. Ako vnímate súlad tohto zámeru s dlhodobou prioritou energetickej politiky Programového vyhlásenia vlády, ktorou je „vytváranie podmienok pre výstavbu obnoviteľných zdrojov (najmä fotovoltika a veterné elektrárne)“?

Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“) nevníma zmeny zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon EIA“), ktorými sa čiastočne mení nastavenie pre procesy podľa zákona EIA vo vzťahu k OZE ako sťaženie následných povoľovacích konaní podľa osobitných predpisov. V tejto súvislosti poukazujeme na nevyhnutnosť rozlišovať pojem posudzovania podľa zákona EIA a pojem povoľovania podľa zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon IPKZ“). Novelou zákona EIA resp. jej účelom je najmä plnenie úloh vyplývajúcich

z Čiastkového opatrenia 1 – Reforma 1 v rámci Komponentu 19 POO REpowerEU ako aj z iných európskych legislatívnych predpisov napr. Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030. Navrhované legislatívne zmeny sú smerované k vyššej efektívnosti výkonu štátnej správy na dotknutých úsekoch, efektívnemu čerpaniu a využitiu finančných prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti (ďalej len „POO“), reorganizácii špecializovaného orgánu štátnej správy a MŽP SR, zvýšeniu finančnej efektivity procesov vykonávaných príslušnou štátnou správou a podriadeným orgánom MŽP SR. Novela zákona EIA aj v súvislosti so Smernicou RED III upravuje podmienky v prílohe č. 8 v rámci simplifikácie a urýchlenia zavádzania OZE. Legislatívne zmeny v rámci novely zákona EIA majú takisto za cieľ zrýchlenie procesov v intenciách zákona EIA (v spojení v novelizačnom zákonom č. 350/2024 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť od 1. 1. 2025) a procesov povoľovania podľa zákona IPKZ a stavebného zákona. Novela zákona EIA obsahuje aj zmeny súvisiace s úpravou kompetencií Slovenskej inšpekcie životného prostredia (ďalej len „SIŽP“), a s tým súvisiace nastavenie procesov povoľovania pre oblasť OZE.

3. *V Programovom vyhlásení vlády tiež stojí, že „prioritou vlády v oblasti podnikateľského prostredia je vytvoriť predpoklady pre jeho stabilitu, predvídateľnosť legislatívneho prostredia“. Ako zásadná zmena v posudzovaní z Vášho pohľadu prinesie stabilitu a predvídateľnosť, špeciálne investorom solárnych a veterných parkov, ktorí už do projektov nielen investovali, ale ich projekty už sú v procese EIA?*

V rámci aktuálneho legislatívneho procesu č. LP/2025/224 - Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov prebiehal riadny legislatívny proces v rámci ktorého bolo vznesených celkovo 390 pripomienok s ktorými sa MŽP SR vysporiadalo v rámci rozporových konaní. Novelou zákona EIA sa očakáva pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, najmä vzhľadom na stanovenie systematiky a právneho základu povoľovania OZE a následné napojenie na povoľovacie procesy/oprávnenia SIŽP. Novela zákona EIA upravuje zjednotené konanie až pre projekty veterných parkov predložených po nadobudnutí účinnosti tejto novely zákona EIA. Konania pre veterné parky, ktoré aktuálne prebiehajú na MŽP SR budú dokončené podľa účinnosti zákona EIA v čase podania žiadosti v rámci ktorej konanie začalo tak, aby bol zachovaný princíp právnej istoty. V rámci novely zákona EIA sú nastavené prechodné ustanovenia.

4. *Vláda sa v PVV zaviazala tiež “investičné aktivity podporovať transparentným, nediskriminačným a predvídateľným spôsobom, sledujúcim ciele hospodárskej politiky“. Ako tento záväzok súznie s cieľom novely EIA tak, ako ste ju prezentovali?*

V rámci Programového vyhlásenie vlády (ďalej len „PPV“) sa Vláda SR zároveň zaviazala že „sa bude usilovať o vytvorenie prostredia stimulujúceho k ekonomickej aktivite zjednodušovaním povinností a odstraňovaním prekážok.“ a že “v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie budú preskúmané kroky na zjednodušenie procesov EIA na národnej úrovni pri zachovaní súladu s európskou legislatívou.“ Novela zákona EIA je v súlade s PVV, vzhľadom na to, že procesy v zmysle zákona EIA na národnej úrovni sa zjednodušili a navrhovanými zmenami má dôjsť (resp. došlo už aj novelizačným zákonom č. 350/2024 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť od 1. 1. 2025) k vyššej efektívnosti výkonu štátnej správy na dotknutých úsekoch. MŽP SR si taktiež dovoľuje uviesť, že aktuálna novela zákona EIA v rámci aktuálneho legislatívneho procesu č. LP/2025/224 - Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je vypracovaná na základe Plánu legislatívnych úloh vlády na rok 2025 a v súlade s požiadavkami POO.

5. *Podnikatelia musia podľa Vášho tvrdenia „znášať“ zvýšené náklady, pretože obnoviteľné zdroje predražujú služby v rámci prenosovej sústavy“. Disponuje Váš rezort relevantnými dátami, ktoré toto tvrdenie fakticky potvrdzujú? Ak áno, týmto Vás úctivo žiadam o ich prístupnosť.*

MŽP SR si dovoľuje uviesť, že v rámci dostupných informácií k systému fungovania OZE je všeobecne známa potreba vybudovania prvkov stabilizácie elektrickej siete. Takýmito stabilizátormi môže byť prečerpávací vodná elektrárň (tento systém v podobe 13 prečerpávacích vodných elektrární je uplatňovaný v susednom Rakúsku) alebo batériové úložisko. Uvedené stabilizátory elektrickej siete sa aplikujú v prípade, že zdroj energie nemôže byť využívaný v určitých časových obdobiach plnohodnotne. Ľudstvo podľa neho dlhodobo budovalo riaditeľné zdroje energií, ale v súčasnosti sa pod vplyvom zelenej ideológie otáča k tým neriaditeľným, ktoré však v konečnom dôsledku vyžadujú zálohu. Problémom ostáva nestabilita dostupnosti niektorých obnoviteľných zdrojov energie (najmä slnečného žiarenia a vetra). Výzvou je aj vyriešenie problému uskladnenia alebo iného využitia energie získanej z obnoviteľných zdrojov, v prípade, že sa v reálnom čase nepotrebuje nimi vyrobená kapacita, čo vytvára potrebu vyrobenú energiu ukladať.

6. *Podľa toho, ako ste Vašu legislatívnu iniciatívu prezentovali, investori solárnych a veterných parkov budú musieť získať pozitívne stanovisko SEPS, ÚRSR a dotknutých obcí. Ako konkrétne je táto úprava v súlade so záväzkom v PVV, kde vláda tvrdí, že „sa bude usilovať o vytvorenie prostredia stimulujúceho k ekonomickej aktivite zjednodušovaním povinností a odstraňovaním prekážok“?*

V zmysle novely zákona EIA bude príslušný orgán v rámci procesu EIA pre projekty veterných parkov viazaný stanoviskom dotknutej obce, stanoviskom ÚRSO a SEPS. Dotknutá obec ako zástupca verejnosti by mala svojim stanoviskom reflektovať jednak na postavenie svojich občanov k výstavbe veterných parkov a to vzhľadom na citlivosť tejto problematiky, ktorú MŽP SR registruje už v rámci prebiehajúcich procesoch EIA. V žiadnom prípade nie je možné stanovisko dotknutej obce chápať ako prekážku pri transparentnom procese EIA. Vyjadrenie od regulačných úradov má investorom zaistiť právnu istotu nakoľko už v rámci zjednoteného povoľovania bude disponovať takýmito vyjadreniami.

S pozdravom

Vážený pán
Michal Sabo
poslanec Národnej rady Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:
Vážený pán
Richard Raši
predseda Národnej rady Slovenskej republiky
Bratislava